

Nr 1852

av herr Möller i Göteborg m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 116 med förslag till lag om styrelserepresentation för de anställda i aktiebolag och ekonomiska föreningar, m. m.

I förslaget till styrelserepresentation för de anställda i aktiebolag och ekonomiska föreningar med minst 100 anställda anges, att de anställda har rätt att enligt lagen utse två arbetstagarledamöter. Att ett lagförslag äntligen kommit hälsar vi med stor tillfredsställelse, särskilt som kravet på styrelserepresentation drivits under en följd av år och är sakligt starkt motiverat.

För de anställdas rätt att bli hörda, kunna ge synpunkter och förslag är det nödvändigt att de fackliga organisationerna ges och påtar sig ett stort ansvar så att en dylik representation för de anställda skall bli fullödig. Man kan utgå från att de fackliga organisationerna överallt får ett dominerande inflytande över formerna för utseendet av representation för de anställda; kontakterna mellan representanterna och de fackliga organisationerna är av stort värde.

Vi finner det bra och naturligt att valet av arbetstagarrepresentanter organiseras av de fackliga organisationerna. Det är emellertid angeläget att även de anställda som icke tillhör den dominerande organisationen, eller de (högst) två största organisationerna vilka enligt lagförslaget får utse representanter, både kan känna sig vara representerade av de anställdas styrelserepresentanter och kan få påverka valet. Lagförslaget bygger emellertid på att den eller de vid företaget två dominerande fackliga organisationerna äger rätt att själva utse dessa representanter. Där en fackförening är dominerande torde resultatet i nästan alla fall bli detsamma i praktiken, men både i sådana fall och i övrigt anser vi att man inte bör gå förbi principen om en person, en röst. Till följd härav förordar vi att arbetstagarrepresentanterna skall utses genom *val* av arbetstagarna i företaget. För att inte 51 % av rösterna vid listval skall kunna fastställa namnen för *båda* arbetstagarrepresentanterna – och för att anknyta till lagtextens tankegång i annat sammanhang om två representanter från en grupp som omfattar mer än fyra femtedelar av vissa arbetstagare förordar vi att vid proportionella val delningstalet skall vara fyra sedan första mandatet utdelats.

Initiativ till representation bör i första hand tas av de fackliga organisationerna. Om dessa emellertid representerar hälften eller färre av företagets arbetstagare, kan enligt lagförslaget § 7 beslut om arbetstagarrepresentanter inte fattas, även om flertalet av arbetstagarna så önskar. Vi föreslår därför ett tillägg till denna paragraf genom tillägg till § 7 av ett tredje stycke med följande innebörd: Initiativ till inrättande av arbetstagarrepresentanter kan också tagas genom att mer än hälften av företagets arbetstagare gör skriftlig framställning härom. Sådant initiativ

skall anses som beslut enligt första stycket.

I enlighet med vad ovan sagts föreslår vi likaledes att § 8 ersättes med text av följande innebörd: Arbetstagarledamöter utses av de anställda under medverkan av de lokala fackliga organisationer, som är bundna av kollektivavtal i förhållande till företaget.

Slutligen bör § 9 utbytas mot text av följande innebörd: Om visst minimiantal anställda så begär - enligt motsvarande principer som gäller vid val i kommunala församlingar - skall proportionella val ordnas och delningstalet vara 4.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen vid sin behandling av propositionen 1972:116 måtte antaga förslaget till lag om styrelserepresentation för de anställda i aktiebolag och ekonomiska föreningar med de ändringar som ovan föreslagits, och
2. att vederbörande utskott utarbetar förslag till erforderlig ändring av lagtexten.

Stockholm den 21 november 1972

BIRGER MÖLLER (fp)

i Göteborg

GABRIEL ROMANUS (fp)

KARL-AXEL LEVIN (fp)